

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Poljska in „trojna zveza“.

Pod tem naslovom priobčuje francoski zgodovinar in senator Henri Martin sledeči sestavek:

„Vedno bolj verujem, da Francijo močno interesuje razvoj slovanskega elementa v Avstriji. Zadostuje naj, da opozarjam na razpor, ki se bolj in bolj širi mej Nemci avstrijskimi, mej stranko germanskih strastij in hrepenenj in stranko pozitivnih avstrijskih interesov, mej stranko, ki vse žrtvuje jedinstvi Nemcev in stranko, ki hoče imeti v Dunaji glavo velike podonavske združitve in ne Berolinsko prefekturo. Ti nemški Avstrijci: trgovci, obrtniki in poljedelci uvidevajo, da jim je opustiti gospodoželjnost ter združiti se z večino drugih državljanov cesarstva in, kar je zelo pomenljivo, celo vseučilišče, ta zibel pangermanstva, navzelo se je nekoliko tega duha, o čemer nam spričuje demonstracija uzornemu profesorju na ljubo. Prusko časništvo si prizadeva Poljake postaviti proti drugim narodnostim. Zelo naravno je, da v očigled nastopajočemu preobratku nastajajo tudi razne želje mej poljskim prebivalstvom. Odkar je zadobila Poljska po konstitucionalnej vladi v Avstriji zopet svoje postavne pravice, razširila se je misel o kraljevini Poljske, katera bi bila, kakor Ogerska, združena z Avstrijo. Ta misel dala je povod razgovoru mej Rimskim in Dunajskim časništvom, kateri zaslužijo pozornost. „N. Fr. Presse“ priobčila je pred štirinajstimi dnevi depešo iz Rima o pravdi proti Kraszewskemu. V njej se je poročalo o pogovoru grofa Dienheim-Brochockega z visoko italijansko osebo, katere incognito bi se znabiti ne dal težko uganiti. Brochocki zagovarjal je Kraszewskega proti očitaniu, da bi bil proti Nemčiji konspiriral, ter je zatrjeval, da so bili Kraszewski in Galicijani vedno za to idejo, da bi se Avstro-Ogerska pridobila za vojno proti Rusiji, vsled katere bi se odvezle Rusiji nekdanje poljske pokrajine ter bi se Poljska združila pod žezlom

avstrijskega cesarja, kakor Ogerska. Avstrija naj bi odstopila Italiji Trentino, da si osigura njeno zvezo, dočim bi bila zagotovljena blagonaklonjenost Nemčije. — „Diritto“ je takoj ponatisnil to depešo ter priobčil simpatičen članek o Poljakih in namerah galiških domoljubov. Italijanski list nagoval je Ogere, naj podpirajo svoje sosede. Soglasje mej Dunajskim in italijanskim listom je zelo pomenljivo. Ime „Trentino“ je seveda pretreslo vse živce Italijanov. Ta tako vabljeni projekt pa je našel odpor pri samih Poljakih. — Henri Martin navaja točko iz „Dzennika Poznanskega“ ter omenja, da list ne govori tako samo zato, ker se govori le o ruskej Poljskej ter se pruska Poljska pušča pod igom, nego ker je velika iluzija, ako se misli na blagohotno neutraliteto Nemčije ob vojni Avstrije in Italije proti Rusiji.

„Nemčija, zlasti Prusija, storila bi mnogo več; intervenirala bi ob ugodnem trenutku, da odloči bitko ter potisne Rusijo onstran Visle. Za Poljsko pa bi Nemčija ne storila ničesar, nego roko bi stegnila po Varšavi. Ona bi to zemljo ne spojila z Galicijo, nego s Poznanskim in Gdanskim in si tako po svojem priredila mejo, kar je glavno poželjenje Berolinske vlade. To bi ne bila restitucija, nego nova delitev Poljske in to najnesrečnejša delitev, izvedena po vlasti, ki je prouzročila prvo delitev Poljske“.

Iz Ptujске okolice 2. avg. [Izv. dop.]

Da Slovenci zvedo, kdo in kako spoštujejo učnjaki našega slavnega rojaka na Dunajskem vseučilišči, objavimo sledeči poziv: „Am 20. Nov. dieses Jahres vollendet Franz von Miklosich das siebzigste Jahr seines ganz der Forschung und dem Unterrichte geweihten Lebens. Um diesen Tag würdig zu begehen und das Gedächtniss an denselben durch ein bleibendes Andenken festzuhalten, haben hiesige Freunde und Verehrer des Jubilars, welche die verschiedensten Gebieté der Wissenschaft vertreten, sich vereinigt und beschlossen, dem Meister an diesem Tage eine goldene, mit seinem Bildniss gezierte

Medaille und eine Adresse zu überreichen. Es kann hier nicht der Ort sein, die Verdienste, welche sich Miklosich durch seine wissenschaftlichen Arbeiten errungen hat, hervorzuheben; sie sind weltbekannt und sichern seinem Namen eine dauernde Bedeutung. Wir wenden uns daher an Alle, welche mit uns Miklosich ihre Verehrung zollen, sei es, dass sie als Schüler seinen anregenden Einfluss erfahren, sei es, dass sie ihm als Leiter auf dem Gebiete der Wissenschaften zu Danke verpflichtet sind oder überhaupt in ihm den grossen Forscher ehren, und laden sie ein, durch ihre Unterstützung unser Unternehmen zu fördern. — A. v. Arnoth, L. v. Barth, O. Benndorf, Th. Billroth, F. Brentano, G. v. Brücke, M. Büdinger, G. Bühler, R. v. Eitelberger, A. Exner, E. v. Fleischl, A. Fournier, Th. Gomperz, K. Grünhut, W. v. Hartel, R. Heinzel, O. Hirschfeld, V. v. Lang, K. Langer, A. Lieben, O. Lorenz, F. Maassen, A. Mussafia, L. Pfaff, J. Schipper, E. Schmidt, K. Schenk, H. Siegel, M. Thausing, J. A. Tomaschek, Edm. Weiss, H. v. Zeissberg, Herm. Zschokke.“

Prinos bil je določen na najmanj 5 gld. Vsak udeleženec dobi po jedno medalijo Miklošičevo in pre-tisk adrese s podpisom. Javiti se je bilo treba, ali gotovo še tudi zdaj ni prepozno, pod naslovom: R. Tomaschek, kaiserlicher Rath und Universitäts-Actuar, Wien, Sonnenfelsgasse 23, ali pa pri katerem koli podpisanih. Se ve da tudi slovanska akademiska mladež na Dunaji ni pozabila svoje dolžnosti. Društvo „Slovenija“ pozvalo je vsa druga dijaška društva, da so poslala delegate v centralni odbor, kateri se je posvetoval o slavnosti po predlogih „Slovenije“.

Zbrala so se res vsa slovanska plemena, tudi Rusini, Rusi in Poljaki, samo — Hrvatov ni bilo. Tamkaj gospoduje zdaj namreč vsegamogočno ona stranka, ki je ponosna na svoje „stekliško“ ime. Stekliši pa ne poznajo nobenih zaslužnih mož, ne na Hrvatskem, razen prvakov stranke prava, ne drugod

LISTEK.

Nevski prospekt.

(Povest, ruski spisal Nik. Vas. Gogolj. Poslovenil Y.)

(Konec.)

Kasneje je Pigorov kuril lulo v krogu svojih tovarišev, ker to je že previdnost tako ustanovila: kjer so častniki, da tam so tudi lule, — kuril je lulo v krogu svojih tovarišev in znatno in o samoljubem smehu pripovedal spletke z lepo Nemko, s katero je po njegovih besedah do cela zaupno občeval in o katerej ni dvomil, da bi je ne speljal na svojo stran.

Nekega dne se je sprehajal po Meščanskej ulici in oziral v dom, kjer se je Schiller-jeva deska ponašala s kavniki in samovari; na svojo največo radost je zagledal belolaskino glavo, sklonjeno skozi okno; gledala je mimo hodeče. Ustavil se je, mignil je z roko in spregovoril: „Gut Morgen!“ — Belolaska se mu je priklonila, kakor kakemu znanu.

„Nu, ali je vaš mož domá?“

„Domá je,“ — odgovori belolaska.

„A kedaj ga ni domá?“

„Ob nedeljah ga ni domá,“ — povedala je abotna belolaska.

„To je dobro,“ — menil je natihoma Pigorov, „to bodem moral upotrebiti“. In drugo nedeljo je bil že pri belolaski. Schiller-ja res ni bilo doma. Lepa gospa se je bala; ali Pigorov je o tej priliki vél se jako varno, vél jako častno, in ko je priklanjal se, kazal je vso krasoto svoje gibčne, tenke rasti. Šalil se je jako prijetno in pošteno, ali abotna Nemka mu je zmirom odgovarjala s priprostimi besedami. Naposled, ko je bil poskusil na vseh straneh — in preveril se, da ne more nikakor uloviti je, — naposled jej je opomnil, da bi šla plesat. Nemka je takoj udala se; Nemke zmirom rade plešó. Ob to je Pigorov jako krepko opiral svojo nado: prvič zato, ker jo je to radostilo; drugič, ker je s tem lahko pokazal jej svojo vajenost in gibčnost; tretjič pa, ker je o plesi najlaže bilo mogoče, da je približal se, objel lepo Nemko in dal podlogo vsemu; s kratka:

nadejal se je, da ga to osreči s popolnim uspehom. Začel je nekov gavot, ker je znal, da so Nemke rade postopne. Lepa Nemka je stopila na sredo sobe in dvignila prekrasno nogico. Ta obraz je Pigorova razpalil tako, da je začel laskati se jej. Nemka je jela kričati, s čemer je še bolj Pigorovu povečala svojo mičnost; kar zasipal jo je s Nenadoma pa se odpró duri — in Schiller s Hofmann-om in mizarjem Kuncem vred stopi v sobo. Vsi ti dostojni rokodelci so bili pijani kakor čepi. A prepuščam čitateljem samim, naj sodijo o jezi in Schiller-jevej hudobi.

„Surovec!“ — zakričal je v najhujšej jezi, „kako se ti upaš mojo soprogo! Ti si ničemnik, a ne ruski častnik. Hudir me pozoblji, prijatelj Hofmann, jaz sem Nemeč, a ne ruska svinja.“ Hofmann je potrdil to. „O, jaz nečem nositi rogov! Zgrabi ga, prijatelj Hofmann, za vratnik, jaz ga nečem,“ — govoril je dalje, silno mahal z rokama, o čemer je obraz imel podoben rudečemu suknu svojega brezrokavača. „Jaz osem let živim v Petrogradu, v Švabskej imam svojo mater, a moj ded je

pri Slovanih, razen ruskih — nihilistov; zadnje bogme ni šala. Strossmajerju je samo zaradi tega nekoliko spomena, ker je „nešto zidao“. V posebni nemilosti pa so pri njih filologi od Šafarika do V. Jagića, uzornega Hrvata in največjega Miklošičevega učenca, sedanjega profesorja in akademika v Petrogradu, ki je o svojem času na Hrvatskem pod Rauchom dokaj trpel; danes pa se drzne že vsak oholi mladič po njem udrihati, če se tudi ničesar družega ni učil, nego da je čital Sušaški evangelij in kako steklišjado. Od takih ljudi se tedaj tudi ne more pričakovati, da bi znali Miklošiča prav ceniti. Habeant sibi!

Kar se slavnosti tiče, sklenilo se je, da se priredi velika akademija, pri kateri naj se pokaže slovanska umetnost in jubilarju pokloni album njegovih učencev in slavistov v obče in pa sreberni lovorov venec; konča pa naj se slavnost s komersom. Slovanska mladež nada se tudi gostov iz slovanških krajev in podpore od svojih rojakov, da jej bo mogoče dostojno pokazati Slovanstvo na Dunaji. Pred vsem pa prosimo slovenske učence Miklošičeve, naj ne odlagajo odpošiljatve svojih fotografij v vizitni obliki pod naslovom: Akademický spolek, Wien, VIII., Neudeggergasse 23.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4 avgusta.

O sodnem jeziku. Zadnji odlok najvišjega sodišča o nemškem sodnem jeziku okrožja Liberskega (Reichenberg) ne bode ostal brez nasledkov. „Pokrok“ poroča, da so pravosodni minister dr. Pražák in drugi članovi ministerstva tega mnenja, da ima po državnih osnovnih postavah vlada in ne sodni je odločevati, kateri jezik je v kakem kraju „navadni“ jezik. In to pravico hoče baje dr. Pražák zagovarjati tudi nasproti najvišjemu sodnemu dvoru.

V včerajšnji seji budgetnega odseka českega deželnega zbora sklenilo se je o prošnji nemškega gledališkega društva za podporo 500.000 gld. preiti na dnevni red. Ravno tako se tudi ni jemala v obravnavo prošnja českega gledališkega konsorcija. — V deželnem zboru izjavil je namestnik v imenu vlade, da se je že pričelo postavno urejenje pobiranja davka. — Poročilo Riegerjevo, katero je vsprjel odsek za volilno reformo, se naslanja na utemeljitev Riegerjevo v zbornici in končuje tako-le: „Ker se v tem predlogu, kateri je bil odseku v posvetovanje izročeno, ne nahaja ničesar, kar bi ne bilo pravično in kar neso že odobrile bile vse stranke naše visoke zbornice, in ker se tudi v odseku ni navel noben razlog, ki bi ne bil že opovržen ali pa tak, da bi visoko zbornico odvrčal od doslednje izpeljave za pravična spoznanja načel, in ker se gre konečno tu le za resolucijo in bode visoka zbornica po izvršeni predlogi deželnega odbora zopet dobila priliko, vsestransko preiskovati opravičenost predloženih jej reform ter votirati postavo; — torej predlaga odsek: visoka zbornica naj vsprejme predlog poslanca dr. Riegerja in tovarišev v vsem njegovem obsegu.“

v Norimbergu; jaz sem Nemeč, a ne rogato govedo! — Vse doli ž njega, prijatelj Hofmann! — drži ga za roci in nogi, ljubi prijatelj Kunec!“

In Nemca popadeta za roci in nogi Pigorova. Zaman se je napenjal, da bi ja strgal od sebe; ti trije rokodelci so bili najkrepkejši moški izmed vseh Petrogradskih Nemcev, in delali so ž njim tako neusmiljeno in neuljudno tako, da, trdim to, jaz ni besed nemam, da bi dopovedal ta žalostni dogodjaj.

Za gotovo znam, da je družega dne Schiller bil močno razpaljen; da je tresel se, kakor list — in vsako minuto je čakal, kedaj pride policija; da bi bil, Bog zna, kaj vse rad dal, samo da je vse, kar se je godilo poprejšnjega dne, le sen bilo. Ali kar se je bilo zgodilo, to ni dalo premeniti se.

Nič se ni moglo ujemati s Pigorovo jezo in hudobo. Le misel na tako strašno nečast je že strupila ga z besnostjo. Sibirija in žilavka je menil, da bi bila prelehka kazen Schiller-ju. Bežal je domov, da bi se preoblekel in šel naravnost h generalu, zato da mu z živimi barvami popiše nemških rokodelcev zločin. Ob jednom je hotel uložiti pisano

Vnanje države.

Iz **Cetinja** se poroča „Pol. Corr.“, da je vest o potovanju kneza Nikite v Carigrad istinita ter da bode samo čin kurtoazije. Dan odhoda knezevega ni še ustanovljen, vendar pa se bode v kratkem zgodilo. — Iz Dunaja poudarja se od merodajne strani, da predstoječe potovanje črnogorskega kneza v Carigrad nikakor ni vznemirljivo, ampak celo povščečno. Ravno Avstrija je v Carigradu in Cetinji večkrat svetovala, da bi se naj sosedu sama sporazumela brez posredovanja Evropega in sedaj jej mora biti le prijetno, da se jemlje ozir na njen svet. Mnenje, da bi knez Nikita v Carigradu izvrševal posle za Rusijo, je kar naravnost neverjetno.

V **Bolgariji** bode ostalo, kakor se vidi, vse pri starem. General Ernroth, v katerega so stavili Bolgari toliko zaupanja, da reši zamotano stališče v mladej kneževini, ne bode šel v Sofijo, ampak iz Peterburga se poroča, da se bode bolgarski minister general Sobolev v 7. dan avgusta zopet vrnil na svoje mesto; torej ne bode odstopil, kakor se je prej domnevalo. Je li v Rusiji izposloval merodajne podpore za spremembo ustave po njegovih mislih, pokazala bode prihodnost. Vsekako je čudno, da se je vzlic željam kneza Aleksandra za njega odstranitev ohranil na svojem mestu.

Dopisi.

Iz Zagreba 3. avgusta. [Izv. dop.] — Mej obilnimi ptujci, kateri dohajajo v naš ponosni Zagreb, jih je gotovo malo, ki bi se zanimali za neznatno ulico na severnej strani gornjega mesta, tako zvano „Jurjevsko ulico“. In vendar je ta ulica v sedanjih naših političnih časih zelo imeniten kraj, pravi perivoj hrvaških „političnih velikanov“. Tu si je nedavno vladajoči, v dobrem spominu ostali ban Mažuranić od našega rojaka Fihtenau-a prav okusno poslopje kupil, v katerem stanuje; nekoliko koračaje od Mažuranićeve hiše stoji v prijetnem senčnatem kraju „Mojmir“ znanega Miškatovića, nekdanjega ureinika „Pozora“ in zdaj najokretnejega zagovornika magjarskih interesov v hrv. deželnem zboru. Miškatović je bil pred nekoliko leti rimskokatoliški duhoven, suplent na Zagrebški gimnaziji, zdaj pa prav lepo sivkasto brado nosi ter je dosti skrben in praktičen oče svoje precej obilnej družini. Dokler je v stal redovih narodne opozicije, se je, kakor navadno vsi taki možje, imel boriti za eksistencijo. No, zdaj sedi prav zadovoljno na svojem posestvu „Mojmiru“, do katerega nobena živa duša ne vé, kako je prišel. Kedar išče kdo kako službo, ali kaj jednacega pri banu Pejačeviću, navadno vselej poprej pri Miškatoviću na vrata potrka. — Malo dalje od Miškatovića vzdiguje se ponosno kvišku širok stolp. Krasno je to poslopje, kateremu „Agremerica“ pravi „Živković's Palais“. Tukaj, prav blizu pokopališča, kjer leže nedolžne žrtve, padše v znanej magjarskeji affairi 29. julija 1845. leta, živi, ali bolje rečeno „stoluje“ kompas sedanje hrvaške politike: Jovan baron Živković. Skoraj bi rekel: kar je vam Slovencem Dežman, to je nam

prošnju do najvišje vojaške sodnije, če ne bode kazen dosti huda, ka pojde k drugej gosposki.

Vse to pa je čudovito skončalo se; na poti je stopil k sladičarju, použil dva zvaljana piroga, pročitil nekaj v „Sévernej Bučeli“, a odšel je, pa ne več tako razsrjen. Poleg tega je jako prijetni hladni večer vabil ga, naj ide malo sprehodit se po Njevišči; ob devetih blizu se je pomiril in opomnil, da ne pristuje, da bi v nedeljo dražil generala, pa da je poleg tega nekam povabljen general. Torej je Pigorov odšel k nekemu prvomestniku nadzornega urada, kjer se je kratkočasila jako prijetna družba samih uradnikov in častnikov. Tam je veselo preživel večer in odlikoval se z mazurko tako, da ni očaral le dam, temveč tudi uradnike in častnike.

„Čudovito ustvarjen je naš svet!“ — mislil sem, ko sem tretjega dne korakal po Nevskem torišči in spomnil se obeh teh dogodkov. „Kako čudno, kako neumljivo z nami igra usoda! — Ali ulovimo kedaj to, kar zahtevamo? — Ali smo deležni tega, za kar se nam zde naše moči nalašč ustvarjene? — Vse se vrši narobe. Temu je usoda dala najkrasnejše

Hrvatom Živković. Kakor vi večkrat Dežmana udrihate z lastnimi njegovimi „prokletimi grabljami“, tako udrihajo po Živkoviću narodni poslanci z njegovimi lastnimi besedami iz njegovih nekdanjih govorov leta 1861. in tudi še pozneje. In kakor se vaš Dežman za vse to ne zmeni, ravno tako potrpežljivo poslušaj tudi naš baron dotične napade. Dežman in Živković si tedaj kod jednaka značajnika prav lahko roko podasta. Vidite torej, kako imenitna je mala naša Jurjevsko ulica, vredna, da jo vsak ptujec, kakor Ljubljansko „blatno vas“, obiše in ogleduje. Ni čudo, ako Jurjevaški mestjani, kadar so veseli, ošabno porekó: Mi smo, kakor nekdanj Kaptolci, občina in mesto sami zase. Imamo v svojej sredini bana, imamo vlado (Živkovića), imamo popa (Miškatovića), imamo celo svojo apoteko z najizvrstnejšo vinsko kapljico, kokeršne ves ostali Zagreb nema, imamo mej seboj literatov in dopisnikov vsake baže, kaj nam tedaj mar za ostali Zagreb? Ako je Jelačić ban mogel spojiti Zagreb v jedno občino, zakaj bi ne mogli danes ali jutri njegov naslednik našo slavno ulico odlikovati s posebnimi privilegiji?! Saj posebna privilegija že tudi zdaj uživajo vrli mestjani Jurjevske ulice. Po noči se navadno večji del Zagrebške policije preseli v to ulico. Znani potepuhi to dobro vedó in zgodilo se je že, da so na živahnem Jelačićevem trgu Wertheimovo kaso odvlekli med tem, ko so se policaji sprehajali pred poslopji naših političnih kapacitet in tukaj zijale prodajali. Saj je pač udobnost in življenje jednega takega več vredno, kakor 10 polnih Wertheimeric! Te dni (neke noči) je nekdo debel kamen zalučal ravno v Živkovićevo spavalnico. V ta hip ga policaj za vrat zgrabi. Drugi dan se je zvedelo, da je porednež Živkovićeve zemljak, pravoslavne vere, čemur smo se gotovo bolj začudili, kakor izrečenej obsodbi magjarskih sodnikov v Tisza-Eszlarskeji judovski affairi. Stavim 10 goldinarjev na 1 goldinar, da se dotičniku ne bo žalega dogodilo, in da se bo reklo, da je kamen v njegovo sobo iz katoliške roke priletel.

Razprave o „velikej Hrvatskeji“ ste gotovo brali. Saj so jih bili polni Dunajski in Peštanski časopisi. Začetnik tem razpravam je Miškatović in sicer v tukajšnjem nemškem listu „Agramer Zeitung“. Na prvi mah nismo mogli uganiti te uganjke. Vse je strmelo, kako naglo se je Miškatović spreobrnil! Ludje, ki dalje od nosa vidijo, pravijo, da je vsa ta pisarija prav izprepleten novi politični švindl. Hrvaški deželni zbor je blizu in Miškatovića čaka zopet težka naloga poročevalca o Reškem vprašanji in o združenem budgetu. Taka čast pa potrebuje popularnosti, in te si je hotel Miškatović s svojo najnovejšo pisarijo pridobiti. Osoda je pa pri nas taka, da ljudje še dalje vidijo od Miškatovića in njegovih patronov.

Te dni je naša vlada dala razglas na poverjenike za zbiranje dobrovoljnih darov za novo gledališče: „Ako ne bojo več denarjev pošiljali, ne bo iz novega gledališča nič.“ Sicer kratko, ali prav po domače jasno povedano. Vi boste gotovo poprej

konje, a hladne krvi se premeče po njih, ni mu na mari njih krasota; kdo drug pa, ki mu srce gori vsled same ljubezni do konj, peš hodeva in zadovoljuje se le s tem, da mlaskne z jezikom, ko poleg njega peljó rijavca. Ta ima odličnega kuharja, ali žalibože! — tako majhna usta, da več nego dva kosca ne more deti va-nja; kdo drug ima usta — velika, kakoršen je glavnega štaba*) uhod; ali gorje! — mora si ugajati z neko nemško jedjo iz koruna. Kako čudovito usoda igra z nami!“

Ali najčudovitejši so dogodjaji na Nevskem „prospektu!“ — Jaz se varno zavijem v svoj plašč vselej, kedar idem po njem in skrbim, da ne gledam na predmete poleg sebe. Vse je prevara, vse le sen, nič ni tega, kar kaže! Ali menite, da je ta gospod, ki je v lepo sešitej suknji, jako bogat? — Še nikoli ni bil: vsa njega imovina je ta suknja. Morda se vam zdi, da ta debeluha, ki sta ustavila se pred cerkvo, katero še zidajo, sodita njé stavbo? — Kaj še: onadva govorita o tem, kako čudno sta sedli dve vrani — druga drugej nasproti. Ali morebiti

*) Veliko, krasno poslopje — zimskeji palači nasproti.

imeli svoj „Narodni dom“, kakor mi — novo gledališče!

Iz Ptuja 31. julija. (Izjava.) „Jaz podpisani Tomaž Danjko, posestnik in občinski predstojnik v Strajni v Halozah, izjavim s tem, da jaz tisti poziv na občinske predstojnike, zadevajoč volitve v okrajni zastop in katerega je izdala nemčurska stranka v Ptuiju, nikdar podpisal nisem in ako se nahaja na njem moje ime, izjavim, da je ta podpis ponarejen.“

V Ptuiju dne 31. julija 1883.

Tomaž Danjko, l. r.“

Iz predstoječe izjave je razvidno, kakah sredstev se poslužujejo naši nemčurji in kako grdo lovijo posestnike v svoje zanjke. Dr. Mihelič bi moral kot jurist vedeti, da je ponarejanje podpisov kaznjivo. Tudi posestnik Jožef Mlakar iz Leskovca piscu teh vrst trdi, da zgoraj omenjenega poziva nikdar podpisal ni. S tacim nesramnim početjem se nemčurska stranka sama obsoja in naši vrli kmetje bodo ob času volitve v okrajni zastop vedeli, kaj imajo storiti.

Domače stvari.

— (Za pogorelce v Trbojah) je deželni odbor volil 700 gld. podpore iz deželnega fonda, za pogorelce v Handlernu pa 100 gld.

— (Deželni zbor koroški) skliče se v 4. dan septembra.

— (Imenovanje.) G. Karol Ekl, pristav pri okrajni sodnji v Mariboru, imenovan je pristavom pri dež. sodnji v Ljubljani. — Gosp. pristav Anton Klobučar imenovan je pristavom pri c. kr. okr. sodnji v Ptuiju.

— (Ponočni škandali.) Ne omenjali bi škandala, ki se je vršil danes zjutraj ob 2. uri pred gostilnico „Pri južnem kolodvoru“ (prej „Pri zamorci“, zdaj lastnina g. Kodriča); a ker Ljubljanski butelj danes v „Poslanem“ laže, da sta bila pretekli dni po noči dva „Nemca“ tepena (od koga? ne pove), naj povemo, kako lepo se obnašajo ti „Nemci“ in zastopniki „nemške inteligence in kapitala“. Torej danes ob 2. uri zjutraj so zastopniki Nemstva Ljubljanskega gg. exredacteur in večni maturant Karl Korschegg, znani lažnjivi dopisun Dunajskih židovskih listov, Alexander Malitsch in Paul Achtschin hoteli z vso silo s „spremstvom“ v hotel „Pri južnem kolodvoru“. A ker se je gostilničar gospod Kodrič temu protivil, ker odkar je on kupil hôtél, ne sprejema take vrste pasažerjev, inscenirali so ti trije „gospodje“ strašanski škandal, razbijali, upili itd. Gosp. Kodrič jim je grozil, da ustrelji z okna, — pa vse zaman. Mestni policaj Baloh, ki je imel na kolodvoru službo, je miril in pretil, da aretira te zastopnike „Nemstva v Ljubljani“, — vse zaman. Upili in razgrajali so naprej, policaja žalili in celo velicega psa, katerega je gosp. Malitsch proti določilom pasjega kontumaca brez torbe imel seboj, hujskali so na policaja. Ves ponočni škandal objavil se je policiji

menite, da ta „entuzijast“, ki maha z rokama, govori o tem, kako je ujevova soproga skozi okno zaglala nekega, njemu neznanega častnika olovnico? — Kaj še: govori le o Lafajetu. Morda verujete, da se dame . . . ali damam verujete menj, nego komur koli drugemu. Menj gledite prodajalnicam v okna: drobnosti, ki so razobešene po njih, so prekrasne, ali zoprne zbog strašno mnogih napisov. Ali Bog varuj, da bi gledali damam pod klobuke! — Kako se z daleč vije nekove krasotice plašč! Pa jaz bi ne stopil za njo, da bi jo videl, ne znam, za koliko ne! — Dalje, za Boga, dalje od svetilnice! — brzo, le brzo, kolikor morete, idite mimo! To je še sreča, če odidete mimo s tem, da vam polije lepo suknjo z vonjavim oljem. Ali razen svetilnice je vse le prevara. To Nevsko razgledišče laže vsak čas, najhujše pa, ko se na noč gosta množica usiplje na-nj in hali domom bele in žolto-rudeče stene; ko se vse mesto prominja v grom in blesek; ko prvojezdci kriče in poganjajo konje — in ko sam peklenšček zažiga svetilnice samo za tega delj, da bi vse pokazal v nasprotnem obrazi.

in objavi se tudi sodnji zaradi razžaljenja mestnega policaja in še morebiti zaradi kaj drugega. No, to je lepa „nemška inteligence in kapital“. Ponosni so lahko naši Nemci na svoje Korschegge in Malitsche! Prosit!

— (Prvo zrelo letošnje grozdje) prinesli so Vipavci včeraj zjutraj na trg. Mali grozdčič velja 10 kr.

— (Delavsko podporno društvo v Trstu) bode zadnje nedeljo t. m. posebno slovesno obhajalo rojstni dan svojega pokrovitelja cesarjeviča Rudolfa. Zjutraj ob 8. uri bode sv. maša, popoldne pa velika veselica, za katero se delajo velike priprave. Zadnje nedeljo v septembru obhaja se obletnica blagoslovljenega društvene zastave, katerej se pri tej priliki pripne krasni in dragoceni, po ženskem oddelku naročeni trak. To društvo prav lepo napreduje in kljub temu, da je dalo udom denarne podpore in zdravil v prvem semestru za 1900 gld., je vendar odposlalo v hranilnico v prvem semestru za oba oddelka 1700 gld. in je imelo koncem semestra v denarnici tudi okolu 300 gld.; če se prišteva še vse druge troške v prvem semestru, ki so znašali tudi nad 1000 gld., pokaže se, da so udje uplačali v društvo v prvem semestru okolu 5000 gld., katera svota pa bode po sedanjih skušnjah v drugem semestru še višja. — Obžalovati pa nam je, da se okoličani še zdaj neso nič poprijeli tega v vsakem obziru tako koristnega društva. — Okoličanov bi moralo biti v društvu najmanj 600 do 800, pa jih ni niti 50. — Da bi pa vsi le bolj zavedni Slovenci iz Trsta in okolice pristopili v društvo, gotovo bi ono postalo najmočnejše delavsko društvo v Trstu, ker bi potem štelo nad 3000 udov, in v takem društvu bi se kapital v 6 do 7 letih gotovo namnožil nad 100.000 gld. Koliko bi tako bogato društvo moglo koristiti v narodnem in gmotnem obziru, odveč bi bilo dokazovati. Mnogo naših ljudi je v italijanskih društvih, kjer delajo tlako Italijanom, in sploh nič ne zvedo, kaj se v teh društvih godi. — Zakaj ne bi naši ljudje bili v našem društvu, katero jim daje zdaj že popolno gotovost? Pozor, slovenski delavci in rokodelci, primite se vsi narodnega slovenskega društva!

— (Naslednji poštni uradi na Slovenskem) pričeli so s prvim t. m. posel poštne hranilnic: Creto, Antignana, Bršec, Castelnuovo, Chiarbola superiore, Žininj (Gimino), Grisignana, Izola, Veliki Losinj, Moščenjce, Piran, Srpénica, Umago, Volosko, Žavlje in Gomilsko (v Savinjski dolini).

— (Spremembe v Lavantinskej škofiji.) Za kaplana gre g. Purgaj v Prihovo, g. Irgel k sv. Petru pri Radgoni, g. Muha v Šmartén pri Slov. Gradci; novomašniki pa: g. Gabre v Dramlje, g. Hribnik k sv. Juriju na južni železnici, g. Ilešič v Mahrenberg in g. T. Rožanec je imenovan pravim konzistorijalnim svetovalcem.

— (Razpisana je služba) učitelja na jednorazrednici v Begunjah. Plača 450 gld. in stanovanje. Prošnje do 1. septembra t. l. na okrajni šolski svet v Radovljici.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 3. avgusta. Presvitli cesar in cesarica izrazila sta vladi italijanskej svoje sočutje na groznej nesreči, ki je zadela otok Ischio ter v olajšavo bede podarila 20.000 frankov.

Neapolj 3. avgusta. Popoldne ob 2 1/4. uri bil je v Casamiccioli zopet močen potres. Vrhunec gore Epomeo je vsled tega zdrsnil. V Forio se je v novič podrlo več hiš, tri osebe ranjene. Delavci v Casamiccioli menda neso poškodovani. Utrujeni vojaki nadomestili so se z novimi.

Pariz 3. avgusta. Policija našla je baje tajni akcijski komité legitimistov in zaplenila razne listine. „Temps“ stvari ne smatra resno.

Libava (Liebau) 4. avgusta. Majarota posestnik Nolde bil mej potom v Libavo v gozdu zavratno ustreljen.

Pariz 4. avgusta. V Angoulemu bile so v tovarni za smodnik tri eksplozije, šest oseb ubitih. Škode jeden milijon.

Carigrad 4. avgusta. Črnogorski knez odpotuje 15. t. m. v Carigrad. Ladija „Izzedin“ odpluje v Kotor po kneza.

Kajira 4. avgusta. V zadnjih 24 urah jih je v Kajiri 196, v Aleksandriji pet za kolero umrlo. Mej angleškimi vojaki v Abbassiah nov slučaj kolere.

Narodno-gospodarske stvari.

Južno-štirsko hmeljarsko društvo v Žavci.

Južno-štirsko hmeljarsko društvo v Žavci jako dobro napreduje. Glavnega zborovanja dne 22. t. m. se je udeležilo mnogobrojno občinstvo. Ljudem se je v domačem jeziku povedalo in pokazalo, kako se hmelj trga in suši. Vsem, kateri so za dober svet vprašali, se je prijazno in radovoljno odgovarjalo. Nekaj velevažnega, kar naj bi tudi tisti hmeljarji zvedeli, koji se glavnega zborovanja neso udeležili, se nam je tudi o hmeljskih sejmih reklo.

Nasvetovalo se nam je namreč, naj bi odtrgani in posušeni hmelj ne prodajali na domu, nego naj bi ga prinesli na hmeljski sejm. Marsikdo bo vprašal, zakaj tako?

Hmeljski sejmi imajo ta namen, da se hmelj tako plača, kakor mu je prava cena. Zgodilo se je že, da se je najboljšje blago po prav nizki ceni prodalo, kar dotični hmeljar ni vedel prave cene hmelju. Zdjaj bo pa samo treba na sejm priti in cena se bode zvedela. Hmeljski sejmi bodo torej hmeljarjem v velik dobiček. Kedaj se bodo hmeljski sejmi vršili, to se bode o pravem času pri posamičnih občinah in po časopisih razglaševalo.

Društvo, kakeršno je južno-štirsko hmeljarsko društvo, je pač vse hvale vredno; pristopite torej hmeljarji, kateri še neste udi, v društvo in pomagajte na ta način delovati v občno korist.

Osobo pa, katerej se v prvej vrsti imamo zahvaliti za tako uspešno delovanje našega društva, vsak hmeljar dobro pozna.

Iz srca želimo, da bi naše društvo tudi za naprej tako vrlo napredovalo; — g. Hausenbichlerja pa prosimo, da naj ostane tudi v bodoče naš vodnik in svetovalec. Bog plati mu ves trud in prizadevanje za povzdigo občnega blagostanja mej narodom slovenskim. Bog ga živi!

J. Ž., ud hmeljarskega društva.

Tujci:

3. avgusta.

Pri **Stonu**: Mally z Dunaja. — Schadelok iz Trsta. — Schulz z Dunaja.
Pri **Maliol**: Telpa z Dunaja. — Dr. Saunig iz Trsta. — Hostni z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Morkrina v mm.
3. avg.	7. zjutraj	738.04 mm.	+16.2° C	sl. bur.	jas.	1.00 mm.
	2. pop.	736.20 mm.	+21.4° C	sl. bur.	d. jas.	dežja.
	9. zvečer	737.06 mm.	+17.0° C	sl. bur.	obl.	

Nebo je bilo dopoldne jasno, popoldne vedno bolj oblačno, zvečer ob 6. dež.

Srednja temperatura + 18.2°, za 1.6° pod normalom.

Dunajska borza

dne 4. avgusta t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld.	80 kr.
Srebrna renta	79	60
Zlata renta	99	80
5% marcna renta	93	50
Akcije narodne banke	839	—
Kreditne akcije	295	—
London	119	75
Srebro	—	—
Napol.	9	48 1/2
C. kr. cekini	5	66
Nemške marke	58	40
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	119
Državne srečke iz l. 1864	100	170
4% avstr. zlata renta, davka prosta	99	70
Ogrska zlata renta 6%	119	90
„ „ 4%	88	90
„ „ papirna renta 5%	87	20
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	114
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	107	80
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	50
Kreditne srečke	100 gld.	172
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	109
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	221	90

Zahvala

najtoplejša slednjemu, ki nama je kakor bodi, z besedo ali pismom, za časa kratke a mučne bolezni najinega nepozabljivega jedinorojenca

ADOLF-a

izražal svojo pomoč in tolažilno sočutje!

Posebe pa bodi najiskrenejša zahvala vsem p. n. darovateljem petnajstih prekrasnih vencev, č duhovščini, gg. pevcem, šolske mladini, gg. osnovateljem in vsej obilnej množici žalega potreba.

Takšna vsestranska podpora, takšno vsestransko odkrito sočutje nama je jako hladilno delo na nezacejlivej rani o nenadomestljivej izgubi predragga sinčka Adolfa.

Varuj Bog vsacega jednake nesreče in nama daj potrebne tolažbe!

Na Rakeku, v 3. dan avgusta 1883.

(525-1) Matilda in Lovro Sebenikar.

V najem

se oddaje prostovoljno s 1. oktobrom t. l. na dobrem glasu poznata, že čez 20 let obstoječa

gostilna Ogrinec,

poleg južno-železniške postaje Videm-Krško, in zraven spadajoče gospodarstvo, več rodovitnih njiv, kakor tudi poldrugo oralo vinograda z zidanico vred. (500-4)

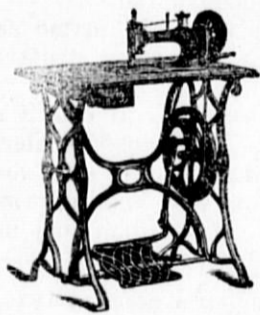
Več pove g. občinski predstojnik Videmski.

Lep, dorašen, živ

čuk (Strix bubo)

kupil bi se rad franco v Ljubljani za 15 gld.

Ponudbe sprejema g. Karol Karinger, trgovec v Ljubljani. (514-3)

C. k. privilegij šivalnih strojev. za zboljšanje strojev.

Ivan Jax,
v Ljubljani, Hôtel Evropa.
Zaloga vsakovrstnih šivalnih strojev

za družine in rokodelce, rabljivih za vsakatero šivanje. (376-10)

Sestletna garancija!

Poduk brezplačno. Na mesečne obroke po 4 do 5 gl.

Med. & chirurg.

Dr. JULIJ SCHUSTER,

zdravnik ženskih in otroških bolezni, porodničar,

zdravi od 9. do 10. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne

v Köhler-jeveji hiši, II. nadstropje, poleg Hradecky-jevega mostu, na Starem trgu št. 2.

Uboge brezplačno. (524-1)

Prevažanje ljudij in blaga v

AMERIKO

najbolje in najceneje pri (238-10)

ARNOLD-u REIF-u, Wien, I., Kolowratring, Pastalozgasse 1.

VIZITNICE

priporoča

„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

Otvorenje gostilne.

Čast mi je p. n. občinstvu najudanjje naznanjati, da sem prevzel dolgo vrsto let obstoječo gostilno „zum Mohren“, katero sem povsem prenovil, s čednimi sobami opravil, ter jo bodem vodil s firmo

„Hôtel pri južnem kolodvoru“.

Prosim, da se mi zaupanje, ki sem ga užival v restavraciji hotela „Pri Maliči“ (Stadt Wien), ohrani tudi pri novem mojem podjetju, ter si bodem na vso moč prizadeval, ga tudi vsestransko opravičiti.

Točil bodem samo pristna Dolenjska in Bizeljska vina in Koslerjevo carsko pivo po 20 kr. liter.

Priporočevaje se blagej naklonjenosti p. n. občinstva znamenovam najudanejšje

Fran Kodrič,

bivši restavratér hotela „Pri Maliči“.

(516-2)

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

1000 gld.

se išče na posestvo z zemljiščem, 28 oralov, proti 5 1/4 % na prvo stopnjo. (519-2)

Več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“ ali posestnik sam **Jožef Štrubelj** v Rudniku pri Ljubljani.

Umetne (234-31)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovjšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckyjevega mostu, I. nadstropje.

Že 44 let izkušeno!

Najboljše in najcenejše vino čisteče, posebno pa

vino zboljšujoče sredstvo

je pristna francoska žolca (galerta). — Dobiva se vedno pri

A. Hartmann-u,

v Ljubljani, v Tavčarjevi hiši. (495-3)

Navod za uporabo brezplačno.

Pivovarna bratov Kosler-jev.

Izvrstno

marčno pivo

v zabojih po 25 in 50

steklenic

se dobiva iz (83-26)

ALOJZIJ MAYER-jeve

zaloge piva v steklenicah v Ljubljani.

Zdatno znižane cene.

Kava

neposredno iz Hamburga

razpošilja kakor znano v izvrstni kvaliteti

Karol Fr. Burghardt, Hamburg,

v žakljih po 4 3/4 kg. netto, poštnine prosto z zavikom vred nemudoma po poštnem povzetju.

	5 kg. av. v. gld.
Mocca, pristno arabska, plemenita	6.30
Menado, izvrstnega okusa	5.40
Peri-Ceylon, jako fina in mila	5.40
Melange (zmes), posebno priporočati	5.30
Ceylon Plantation, jako slastna	5.—
Java, zlatorumena, jako fina	4.70
Cuba, modrozelená, briljantna	4.70
Afrik. Mocca, fina in zdatna	3.90
Santos, fina in močna	3.55
Rio, okusna	3.25
Caj v izvrstnej izberi, 1/2 kile od	av. v. gld. 1.—
(318-12)	do gld. 6.—

Naznanilo.

Deželna razstava

v poslopji c. kr. vélike realke bo odprta še do nedelje 5. avgusta zvečer, vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 7. ure zvečer.

V Ljubljani, dné 31. julija 1883.

Za razstavní odbor:

Murnik.

(512-5)

Vsem prebivalcem Avstrije in Ogerske.

Nujni poziv!

Zaradi dedne razdelitve velike trgovske hiše Ivana Karola Kunzschmidta, ki je obstajala 121 let, sklenili so dediči v svojem shodu v dan 1. junija t. l., da bodo prostore od 1. septembra 1883. naprej v najem dali ter dotlej poprodali vso zalogo blaga po tistej ceni, kakor je njih stala surovina, tedaj **skoro zastoj**, da bode le mogoče prostore 1. septembra izprazniti in oddati. (522-1)

Na prodaj je še sledeče blago:

4500 ženskih srajc iz najfinejšega angleškega chiffona s pristnimi švicarskimi vezeni ustavki, prava umetna vezena, — po 1 gld. 50 kr.; dvanajstoričica za 16 gld. 50 kr.

1500 ženskih ponočnih srajc jednake baže, zelo dolge in po vsej dolgoti z vezeni ustavki, jako elegantno opravljene, krasota za vsako damo, — po 1 gld. 50 kr.; dvanajstoričica za 16 gld. 50 kr.

5600 ženskih spodnjih kril iz najfinejšega sivega platna s pristnimi švicarskimi svilnatimi obšivki okrašena, — po 1 gld. 40 kr.; dvanajstoričica za 15 gld. 50 kr. Taista iz rudečega cretona po 1 gld. 50 kr.; dvanajstoričica za 16 gld. 50 kr.

3560 možkih srajc iz najfinejšega angleškega chiffona, četvernatoprje gladko ali vezeno, vsakeršne ovratne širjave, — po 1 gld. 50 kr.; dvanajstoričica za 16 gld. 50 kr.

1500 dvanajstoričic damastovih namiznih garnitur, z ušitimi cveticami, obstoječe iz jednega prta in 12 brisalk, — po 2 gld. 85 kr.; neobhodno za vsako hišo in čudovito ceno.

2000 dvanajstoričic turških otirač, zarobljenih, posamič zloženih, z rudečimi obroki in dolgimi resami, najfinejše pikiranih, prekrasnih, — po 3 gld. 75 kr. dvanajstoričica.

2000 velikih ženskih ogrinjal iz najfinejše Berolinske volne, z dolgimi resami, različno barvana, bela, siva, drapp, križasta, turška itd., — po 1 gld. 20 kr.; dvanajstoričica za 12 gld. 50 kr.

400 popotnih plačidov najtežje baže, jako veliki, fini, s temnim robom in resami, ki se dadé še po 20 letih rabiti, prej po 12 gld., zdaj samo — po 4 gld. 85 kr.

500 svilnatih koltrov iz najtežje Lyonske chappe-svile, belo, rudeče in žolto črtani, — po 4 gld.; čudovito ceno.

5000 dvanajstoričic rjuh iz dobrega, težkega platna, tudi za največje postelje; — po 1 gld. 35 kr.; dvanajstoričica za 15 gld.

Vsaki kupec, ki dá skupiti ob jednem najmanje 15 gld., dobi nagrado, torej **gratis** švicarsko uro iz francoskega zlatega broná z dolgo verižico; za pravilni tek se jamči 2 leti.

Naročila v gotovini (s poštnimi nakaznicami ali pa tudi povzetju) naj se pošiljajo z naslovom:

Erbschafts-Verwaltung Rabinowicz,

Wien, II., Schiffamtsgasse Nr. 20.

Najbolje ter najceneje naročajo se

priznано dobre ročne mlatilnice, slamoreznice, vinske

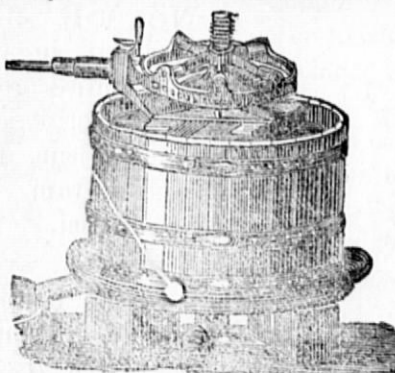
tlačilnice ter vsi drugi kmetijski stroji

za točno plačilo in tudi na obroke

v najstarejšej tukajšnej ter po vsem Kranjskem najbolj poznatej zalogi

pri **A. Debevc-u** v Ljubljani,

Marije Terezije cesta št. 10, pritlično. (508-8)

Vinske tlačilnice

(Preše.)

najnovjšega sistema, zavzemajo malo prostora, tlačijo dvakrat hitreje ko druge preše, so zelo priročne, solidne in trpežno sestavljene, izdelujejo se v vseh velikostih za privatne osebe, kakor tudi za največje producente kot specialiteta. Garancija, spričevala o več nego 1000 izdelanih tlačilnic. Obrisi in cene na zahtevanje gratis in franco. (404-8)

Grozdne trlice najnovjše sestavljene.

Zeli se v kratkem času naročil.

Ph. Mayfarth & C.,
Dunaj, II., Praterstrasse 66. Tovarna v Frankobrodu n. M.

Zaloga pri gospodu **A. Debevc-u**, Ljubljana, Marije Terezije cesta.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.